AVGUST
1 N 11. pobink.
2 P Alfonz
3 T Lidija
4 S Dominik
5 Č Marija Snež.
6 P Sprem. na gori +
7 S Kajetan
8 N 12. pobink.
9 P Roman
10 T Lovrenc
11 S Suzana
12 Č Klara
13 P Janez Berh. + 3
14 S Evzebij +
15 N Vnebovzetje
16 P Sv. Rok

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 151. CHICAGO, ILL., PETEK, 6. AUGUSTA — FRIDAY, AUGUST 6, 1937 LETNIK (VOL.) XLVI.

Kitajci pripravljeni za odpor - WPA določbe za inozemce

Kitajska vlada namerava poslati proti Japonski ogromno armado. — K sodelovanju pristali razni generali, ki so doslej nasprotovali centralni vladi, med njimi celo poveljnik komunistične armade. — Končni bojni načrti se sestavijo ta petek.

Nanking, Kitajska. — Na sto in stotisoče vojakov bo Kitajska v kratkem času postavila na noge, da jih pošlje proti roparskim Japoncem, ki so ponovno pričeli grabiti kose njene zemlje. Bo to nekak obupen boj do skrajnosti, v katerem bo sodelovala cela organizirana Kitajska in v katerem bo šlo takorekoč za življenje in smrt te države. Zavedati se je namreč pričela Kitajska, da je končni namen Japonske, da spravi polagoma pod svojo kontrolo vse tiste njene dele, za katere se je po njih legah in narodnem bogastvu vredno poganjati. Dočim je Japonska že prej odtrgala od Kitajske lepe kose na severu in jih spojila pod novo, od nje kontrolirano državo Mandžukuo, je zdaj proglasila provinco Hopei za enako samostojno državo in japonski listi že kar očitno povdarjajo, da prej ne bo miru, dokler ne bo pobita kitajska vlada v Nankingu, ki tvori glavno oviro nadaljnjim japonskim roparskim težnjam.

Napoved, da bo imela kitajska vlada ogromno armado na razpolago, s katero bo udarila na Japonce, se je objavila zadnji torek po konferenci, ki jo je imel načelnik vlade, Čiang Kai-šek, s pokrajinskimi generali, ki so se zbrali iz cele Kitajske v prestolici k posvetovanju. Pri tem se je ugotovilo, da je sedanja kriza v resnici tako zedinila Kitajsko, kakor bi je ne mogla še tako intenzivna nacijonalistična propaganda. Čiangu so namreč obljubili svojo pomoč tudi taki generali, ki so mu bili doslej odločno nasprotni. K sodelovanju so pristali celo komunisti, proti katerim je Čiang dolga leta vodil notranjo vojno, in njih general, Čow En-lai, je obljubil, da bo postavil vladi na razpolago do 100,000 vojakov.

Končni bojni načrti Kitajske se nameravajo sestaviti ta petek na narodni obrambni konferenci, katero je sklical Čiang Kai-šek. Ob tej priliki se bo bržkone tudi odobrila izjava, s katero se bodo ukinili diplomatski odnošaji z Japonsko, kar bo imelo nekak značaj vojne napovedi

Dočim je v večjih severnokitajskih mestih razmeroma mirno, pa nadaljujejo Japonci svoje napade na razne oddelke kitajske vojske, kateri pa so šele nekaka predstraža glavne armade, ki jo bo vlada poslala proti Japoncem. V strahu pred zračnimi napadi se civilisti v velikem številu izseljujejo iz mest in beže bolj v zaledje. Tujezemci pa razobešajo na hišah zastave svoje države, upajoč, da bodo s tem preprečili napade na nje. V Peipingu je tako povpraševanje po tujezemskih zastavah, da se izdelovalci nimajo časa ukvarjati s kompliciranimi ameriškimi zastavami in se morajo zato Amerikanci posluževati francoskih..

RAZPRAVA O MEZDAH

Celotna poslanska zbornica se bo v kratkem bavila z mezdnim zakonom.

—o—

Washington, D. C. — Delavski odbor poslanske zbornice je to sredo v glavnem odobril novi zakon o mezdah in delovnih urah, ki ga je zadnji teden sprejel senat, vendar pa mu je pristavil nekaj dodatkov. Pričakovati je, da bo predlog prišel v najkrajšem času v razpravo pred celokupno poslansko zbornico. Načelnik delavske federacije, Wm. Green, je v torek svetoval predsedniku Rooseveltu, naj se v predlog vključijo trije dostavki, s katerimi bi se zasigurala varnost kolektivnih pogajanj.

—o—

SMRTNA KOSA

Chicago, Ill. — V bližnjem Brookfieldu, chicaškem predmestju, je v sredo preminul rojak Nikolaj Prezel, star 82 let. Pokojnik je bil doma iz Polan pri Škofji Loki na Gorenjskem. V Chicagi je bival kakih 32 let. Zapušča 5 sinov in 2 hčere ter eno sestro Mary, omoženo Mladič. Pokojnik je bil prejšna leta za časa Rev. Father Sojarjevega župnikovanja, cerkovnik pri cerkvi sv. Štefana. Sorodnikom sožalje, pokojniku pa mir in pokoj!

—o—

MORNARICA REŠILA ŽENSKO TORBICO

Portsmouth, Anglija. — Angleška mornarica je pokazala, da se ne razume samo na bojevanje, marveč zna opravljati tudi gentlemanski posel. Med gledalci, ki so pretekli torek opazovali mornariške manevre, je neki ženski padla v vodo ročna torbica. Mornariško vodstvo je takoj naročilo nekemu potapljaču, da se je spustil v vodo in je torbico v resnici tudi vrnil lastnici.

—o—

ZAHTEVAJO PODRAŽITEV TAKSIJEV

Chicago, Ill. — Pododbor mestnega transportacijskega odbora se je zadnji torek zedinil na tem, da se dovoli taksi družbam zvišati voznino za pet centov za prvo tretjino milje. Družbe so zahtevale zvišanje 10 centov. Točasno je cena za prvo tretjino milje 15 centov in za vsaki nadaljnji dve tretjini milje 10 centov. Obenem je v načrtu tudi znatno znižanje števila taksijev.

—o—

Vsaj en dopis na teden, naj bo geslo vsake naselbine.

VATIKAN O NACIJONALISTIH

Zanika vesti o uradnih diplomatskih odnošajih.

—o—

Vatikan. — V torek je bilo iz vatikanskega tajništva izdano napol uradno obvestilo, s katerim se zanikajo vesti, da so se upostavili med špansko nacijonalistično vlado in med Vatikanom uradni diplomatski odnošaji. Poročilo povdarja, da je bil sicer poslan papežev zastopnik k Francovi vladi na Španško, vendar ne toliko iz diplomatskih, marveč bolj iz humanitarnih ozirov. Vesti o upostavljenih uradnih diplomatskih odnošajih, katere je zdaj Vatikan zanikal, so izšle naravnost iz vrhovnega vodstva nacijonalistov.

—o—

ZAGONETNA UGRABITEV OTROKA POJASNJENA

Chicago, Ill. — V torek proti večeru se je na severozapadnem delu mesta izvršila ugrabitev dve in pol leta starega dečka Donald Horst, kateri je bil dobesedno iztrgan iz naročja svoje matere, ki ga je skušala braniti pred napadalci. Povod za ugrabitev je bil za policijo zagonetka. Ugrabitelji so sicer telefonično zahtevali odkupnino $5000, vendar se je takoj domnevalo, da denar ni bil glavni vzrok za ta čin. Deček je bil odpeljan, ko se je na dvorišču igral z nekim svojim tovarišem, in sicer od nekega moškega in neke ženske, dočim je v čakajočem avtomobilu sedel drugi moški. Ko je Mrs. Horst videla nevarnost, je skočila proti ugrabiteljema in se ji je posrečilo, da jima je otroka vzela, toda ta dva sta ji ga nasprotno zopet iztrgala iz naročja. Ugrabitelji so se otepli tudi dveh sosednjih fantov, ki sta prihitela Mrs. Horst na pomoč na njene klice, in predno so se odpeljali, je ženska zaklicala Mrs. Horst: "To ni tvoj otrok, marveč moj!" Še isti dan se je nato zadeva pojasnila. Pod zaslišavanjem je Mrs. Horst namreč priznala, da res ni bil to njen otrok, marveč samo rejenec in da je bila ugrabiteljica otrokova prava mati.

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

POGON ZA MAZAŠKIMI "ZDRAVNIKI"

Chicago, Ill. — Oblasti so pretekli torek podvzele v tukajšnjem mestu brez vsake napovedi ponovno gonjo proti raznim mazačem, ki so se izdajali za zdravnike in izvabljali iz nevednih ljudi denar za razna ničvredna zdravila in mazila. Rezultat te preiskave je bil, da je bilo aretiranih 20 oseb, ki so bile za drugi dan, v sredo, poklicane na sodišče, štiri druge pa je policija še iskala.

KRIŽEM SVETA

— **Berlin, Nemčija.** — Da se državnim uslužbencem omogoči zgodnja ženitev v mladosti, je vlada odredila, da se tistim, ki se poroče tekom prvih dveh let svoje službe, zviša mesečna plača od $14 do $34 na mesec.

— **Moskva, Rusija.** — Uradno komunistično glasilo "Pravda" poroča, da se bo podvzelo strogo kazensko postopanje proti nekaterim poljskim delavcev, kateri niso pravočasno izvršili žetve. Obenem se povdarja, da je žetev letos zelo bogata.

— **London, Anglija.** — Anglija je končno razveljavila zaupno prepoved, da člani kraljeve družine ne smejo obiskati bivšega kralja Edwarda, in tako boste v kratkim obiskali Edwarda dve njegovi teti in morebiti tudi njegov brat, kentski vojvoda.

—o—

UČINKOVITA KAZEN

Chicago, Ill. — Tukajšnje sodišče za varnost temeljito stopa na prste raznim brezobzirnim avtomobilistom, ki so z nepazljivo vožnjo povzročili kak nesrečo. Tako je bil zadnji torek obsojen 50 letni Albert Hartman, 6243 Eddy st., na $10 globe in na prepoved, da ne sme voziti avtomobila šest mesecev. Obsojenec je v pijanem stanju vozil avto zadnji teden in treščil pri tem v neki drugi avto.

—o—

Katoliški Slovenci, podpirajte svoj list "Amerikanski Slovenec"!

O VLADNIH RELIFNIH DELIH

Kratke določbe, kateri inozemci so upravičeni do relifnega dela pri WPA.

—o—

Urad administracije za vladna relifna dela (WPA) je objavil nove določbe za zaposlovanje tujezemcev na teh delih. V kratkem so te določbe sledeče:

Za delo pri WPA so upravičeni vojni veterani, četudi so morebiti inozemci. Enako se sprejmejo na ta dela tudi tisti inozemci, ki so vzeli prvi papir pred 30. junijem 1937, vendar pa šele tedaj, ko se zadostno poskrbi najprej za veterane in državljane. Inozemci, ki so dobili prvi papir po omenjenem dnevu, se zaposle pri WPA, ako ostane še kako mesto izpraznjeno po zaposlitvi vseh gori omenjenih. Nasprotno pa inozemci, ki nimajo prvega papirja, niso pod nobenim pogojem upravičeni do dela pri WPA.

Za vsa podrobnejša pojasnila o teh zaposlitvah naj se tisti, ki se za zadevo zanimajo obrnejo na najbližji distriktni urad WPA.

—o—

AKTIVNOST NAZIJEV V AMERIKI

Washington, D. C. — V poslanski zbornici je zadnji torek prečital poslanec S. Dickstein iz New Yorka neki telegram, ki ga je prejel od neke zaupne osebe, v katerem se sporoča, da nameravajo naziji prihodnjo nedeljo otvoriti svojo novo postojanko nekje blizu Milwaukee, pri čemer bodo nastopile celo njih čete v nazijski uniformi. V zbornici se je že parkrat prej razpravljalo o širjenju nazijstva v Ameriki.

—o—

ENA PETORK ZBOLELA

Callander, Ont. — Ena Dionne deklic-petork, namreč Emilie, je pretekli torek zbolela na neki infekciji na sapniku, toda bolezen ni nevarna, kakor izjavlja dr. Dafoe. Vendar pa je ta varuh deklic za vsak slučaj poklical nekega otroškega špecijalista iz Toronto.

ZABARIKADIRANA AMERIŠKA HIŠA V MADRIDU

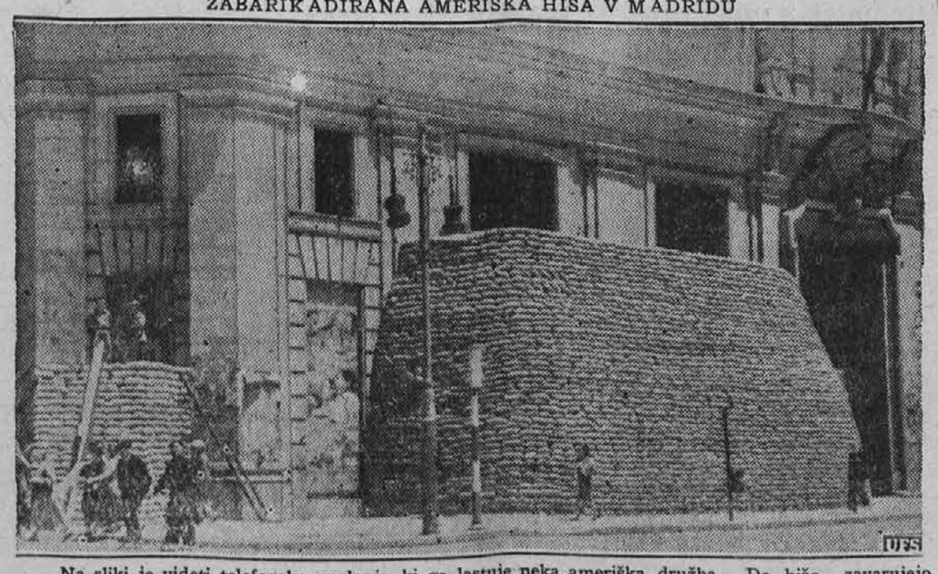

Na sliki je videti telefonsko poslopje, ki ga lastuje neka ameriška družba. Da hišo zavarujejo pred poškodbami obstreljevanja, jo obdajajo z vrečami napolnjenimi s peskom.

Iz Jugoslavije

Huda nesreča s tovornim avtomobilom, ki je zahtevala življenje škofjeloškega trgovca Potočnika. — Toča je oklestila vinograde, sadovnjake in polja v okolici Ptuja. — Še druge vesti iz domovine.

Pomandralo ga je

Škofja Loka, 14. julija. — Zadnji teden se je pripetila v Tuhinjski dolini nad Kamnikom huda avtomobilska nesreča, ki je zahteva človeško življenje.— Gostilničarka Josipina Trduna se je odpravila iz Škofje Loke na Štajersko po vino. Najela je tovorni avto prevoznika Ravniharja iz Škofje Loke, s seboj pa vzela še svojega 11 letnega sinčka, obenem je prisedel na avto tudi škofjeloški trgovec Janez Potočnik. Ko so na Štajerskem prevzeli vino, so se čez Vransko vračali proti Škofji Loki skozi Tuhinjsko dolino proti Kamniku ter so nameravali čez Vodice v Škofjo Loko. Blizu vasi Laze na tako zvanem Kozjem brdu pa je na precej strmi cesti naenkrat odpovedala zavora. Šofer se je hotel izogniti nesreči s tem, da je zavozil po bregu navzdol, tako da bi ublažil padec strmine. Na bregu se je pa tovorni avto prevrnil in dvakrat prekopicnil. S tovornega avtomobila se je zvalilo vseh 10 sodov vina po bregu navzdol ter pograbilo s seboj tudi trgovca Janeza Potočnika in ga pomandralo. Janez Potočnik je bil takoj mrtev. Trgovka Josipina in njen sinček sta dobila sicer hude poškodbe, vendar pa je upati, da bosta okrevala. Lažje poškodovan pa je bil samo Ravniharjev šofer, ki je dobil le nekaj prask.

—o—

Strašno neurje nad Halozami

Ptuj, 11. julija. — Huda nevihta v četrtek proti večeru je strašno opustošila Haloze. Debela toča je hudo poškovala vinograde v Zavrču, Lovrečanu, Goričaku, delu Turskega vrha in delu Hrastovca. Stolkla pa je tudi koruzo in druge poljske pridelke.

Neurje je trajalo približno tri četrtine ure. Silen vihar med nevihto je odnašal strehe s hiš in ruval drevje s koreninami vred. Banovinska cesta v Zavrču in občinske cesta v Borlu sta bili zjutraj posuti z drevjem in ga je moralo cestno osebje odstraniti, da se je omogočil promet.

Lastniki vinogradov cenijo škodo na oralu vinograda na približno 10.000 Din. V petek so zastopniki raznih občin začeli uradno ocenjevati škodo. V ponedeljek pa bo komisija ptujskega sreskega načelstva izvršila ogled in natančno ocenila nastalo škodo

—o—

Strela ubila delavca

Med neurjem, ki je divjalo v Žalcu in okolici, je strela ubila 32 letnega delavca Miha Obrezo iz Velike Pirešice. Obreza je bil z drugimi na polju in so ravno nakladali seno na voz, v katerega so bili že vpreženi konji. Naenkrat je švignila strela naravnost v Obrezo, ko je pravkar vrgel z vilami seno na voz in ga na mestu ubila.

—o—

Nesreča

Na kirurški oddelek ljubljanske bolnice je bil pripeljan Jakob Bitenc iz Zgornjega Kašlja. Pri delu na glavnem kolodvoru je tako nesrečno padel, da je dobil nevarne poškodbe, zunanje in notranje.

—o—

Drevo ga je zmečkalo

Pri Sv. Ani v Slov. Goricah se je pripetila usodna nesreča ki je zahtevala življenje komaj 10 letnega posestnikovega sina Ivana Weissa. Fantek je gledal kako so v gozdu podirali drevje in ko je neko drevo pričelo padati se ni dovolj zgodaj umaknil. Drevo je treščilo naj s toliko silo, da je obležal mrtev z razbito lobanjo in strto hrbtenico.

—o—

Velika škoda

Iz Maribora poročajo, da trpi posestnik Anton Damjan 50.000 dinarjev škode, ker mu je v noči 15. julija ogenj uničil gospodarsko poslopje, veliko sena, več vozov in razne druge pridelke. Sodijo da je bil ogenj podtaknjen in osumljenca so že zaprli.

—o—

Nezgoda kolesarja

Od Sv. Križa pri Litiji je bil pripeljan v ljubljansko bolnico 34 letni delavec Lojze Martin, ki se je, ko je vozil po cesti, zaletel v neki voz in se nevarno potolkel po vsem životu.

—o—

Dobrota — sirota

K nekemu Adolfu Wudlerju v Mariboru je prišel nekega večera mlajši moški in ga poprosil za prenočišče. Wudler mu je odstopil posteljo v svoji spalnici. Ko se je zjutraj prebudil, ni bilo o neznancu ne duha ne sluha in tudi ne o denarnici, v kateri je bilo nekaj stotakov denarja.

—o—

Dober učenec

Jovanu Hrnjaku, sinu revnih staršev z Like ni bilo dano, da bi nadaljeval šolanje na osnovni šoli. Moral je iti, da se uči trgovstva in tako je bil trgovski vajenec in nazadnje pomočnik. Svojega prostega časa pa ni uporabljal po nepotrebnem. V 15 mesecih je brez instruktorja, sam obvladal vse predmete sedmih gimnazijskih razredov in uspešno položil izpite. Nadarjeni in izredno marljivi mladenič je sedaj 20 let star in se bo vpisal na vseučilišče, kjer bo študiral tehniko.

—o—

Oglasi v "Amer. Slovencu" imajo vsikdar uspeh!

AMERIKANSKI SLOVENEC

Izhaja vsak dan razen nedelj, praznikov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Established 1894.

Issued daily, except Sundays, Mondays and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Phone: CANAL 5544

Subscription:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR!—Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Na Daljnem vzhodu

Od nesrečnega izida rusko-japonske vojne je Rusija na Daljnem vzhodu stalno na umiku. Po portsmouthskem miru se je Japonska trdno zasidrala na azijski celini z aneksijo Koreje. Zadnja leta pa si je prilastila vso Mandžurijo, prodrla v Notranjo Mongolijo ter zasedla tudi celo vrsto severnih kitajskih pokrajin. Zadnji umik Moskve na mandžurskih tleh je bila prisilna prodaja vzhodno-kitajske železnice in zdaj tvorijo cilj japonskega prodiranja rusko tihomorsko obrežje, severna polovica Sahalina in levi breg Amurja.

Kolikor pa je s temi osvojitvami ogroženo najskrajnejše rusko krilo ob Tihem morju, toliko bolj si je Rusija ojačila položaj na svojih mejah od Afganistana do Mandžurije. Najprej si je znova osvojila ozemlje ob izvoru Jeniseja, ki ga je carska vlada anektirala že v teku svetovne vojne na temelju stare pogodbe s Kitajsko. Ta pogodba z ruske strani ni bila izpolnjena zaradi nepoznavanja zemljepisja. Rusi so mislili, da Jenisej izvira v Sajanskih gorah in niso segli preko tega gorstva, dasi jim je omenjena pogodba s Kitajsko dajala v posest vse ozemlje današnje republike Tuve. Sovjeti so se aneksiji Tuve odpovedali, porabili pa so boje belih čet in so po zmagi svojih pristašev ostali v deželi ter zorganizirali republiko Tuvo, ki je le na videz samostojna, v resnici pa vazalna država Sovjetske unije.

Popolnoma podobno so boljševiki postopali v Zunanji Mongoliji. Po porazu belih čet znanega barona Ungern-Sternberga je rdeča vojska zasedla Zunanjo Mongolijo in uredila tudi tu navidez svobodno republiko, ki ima zavezniško pogodbo z Moskvo. Po tej pogodbi so vojska, zunanja trgovina, zunanja politika in finance Mongolije popolnoma podrejene dotičnim ljudskim komisariatom v Moskvi. Ta republika je Japoncem tem bolj neprijetna, ker so ji sovjetski oficirji ustvarili močno armado, ki je že nekolikokrat v spopadih z mandžurskimi in japonskimi četami dokazala svojo veliko udarno silo.

Tretja ruska pridobitev je najnovejšega datuma: kitajski Turkestan. Tu so sovjeti tako spretno manevrirali, da so v notranjih homatijah najprej nastopali kot zaščitniki zakonite kitajske vlade; ko pa se je slednja popolnoma onemogočila, so se zavzeli za zahteve vstašev in muslimanski Kitajci so popolnoma prešli na boljševiško stran. Voditelja vstašev generala Ma je znani azijski potovalec Peter Fleming predlanskim že videl v uniformi majorja sovjetske vojske. Veliko je sovjetom pomagala pri njihovem prodiranju v Tarimsko kotlino turkestansko-sibirska železnica, ki je potegnila nase vso trgovino Sinkianga in s tem deželo gospodarsko popolnoma odrezala tako od Indije, kakor od Kitajske. O dogodkih v tem delu Azije se zadnje čase ne čuje prav ničesar, očividno se tam dogaja isti proces sovjetizacije, ki se je v enaki tišini odigraval v Tuvi in Zunanji Mongoliji. Moskva po vsej priliki nima interesa, da bi svoje prodiranje obešala na veliki zvon.

Kljub sem velikim uspehom je rusko vzhodno krilo še vedno zelo ogroženo. Vse pa kaže, da se bo sovjetska sila tudi v tem delu kmalu uveljavila ali vsaj skušala uveljaviti. Zabajkalje je z Mongolijo močno zavarovano in Japoncem za operacije ne preostaja drugega, kakor smer iz severnozapadne Mandžurije proti Čiti, s čimer bi jim v primeru uspešnega prodiranja kakor zrelo jabolko padlo v naročje rusko Poamurje in vladivostoško Primorje. Toda za enkrat je silna zapreka mikadovi vojski ruska armada, ki šteje baje že preko 600.000 mož in ima razen strateško-taktičnega pomena še važnejšo nalogo civilizacije in kolonizacije vzhodne Sibirije.

Japonci čutijo, da se jim izpodmikajo tla pod nogami in da je čas proti njim, ko so ugoden trenutek za razbitje ruske oblasti že zamudili. Zato skušajo izzivati z večnimi mejnimi spori zdaj ob džeholski meji, zdaj ob jezeru Hanka v pravcu Vladivostoka, zdaj ob reki Amurju. Tu so jim dobrodošli otoki v reki Senufa, Boljšoj in otok Kozakeviča ob sotočju Amurja in Usurija. Z aziatsko lokavostjo so dosegli, da so ruske čete izpraznile te otoke, nakar so jih proti dogovoru zasedli sami. Dokler se za te rečne otoke še vrši diplomatska bitka med grofom Šigemitsu in "tovariščem" Litvinovom, ruski agenti niso držali križem rok in so spretno izzvali spopad pri Peipingu, da opozore Japonce, proti kakim silam bodo morali v pohod, ako izzovejo spopad na Amurju. Japonski spor s Kitajci še davno ni izčrpan in nov izbruh sovraštva Kitajcev proti Japoncem se najbrže ne bo dal lahko poravnati, saj je njihov zaveznik guverner Čaharja moral prepovedati japonsko gospodarsko prodiranje in proglasiti protijaponski bojkot. Kitajskega strašila se bodo sovjeti lahko vedno posluževali, v resnem primeru pa utegne kitajska opasnost res postati celo več ko golo strašilo.

TO IN ONO IZ LA SALLE

La Salle, Ill.

Našo slovensko naselbino so obiskali rojaki iz Penne in sicer Mr. in Mrs. Louis Godina, Mr. Martin Cvelbar in Mr. in Mrs. Joseph Cvelbar. Obiskali so Mr. Antona Peletiča, ker Mrs. Godina je sestra Mr. Peletiča. Prav prijetno so se imeli, ko so se po dolgih letih zopet sestali. Z zanimanjem so ogledovali tukajšnjo okolico in se izrazili, da se jim jako dopade, samo da bi se v tem času malo bolj delalo. Ob enem so obiskali tudi mnoge stare prijatelje in prijateljice. Mr. in Mrs. Peletič se jim za ta prijazni obisk prav lepo zahvaljujeta in upata, da boste srečno prispeli nazaj domov v Sharon, Pa.

Fara sv. Roka v La Salle, je dobila novega g. župnika v osebi č. g. p. Josepha Čagrama, OFM. Vsi farani mu kličemo prisrčen dobrodošli in pozdravljeni in želimo, da bi imeli med nami veliko uspeha ter da bi pod vašim vodstvom fara dobro napredovala.

Naš mladi Mr. Rajmund Tršalič se je dne 25. julija poslovil od svojih staršev in šel v Lemont, Illinois, k čč. oo. frančiškanom. Želimo mu v vsem najboljšega uspeha. Tukaj je bil več let mašni strežnik in dober pevec mladinskega zbora.

Zopet se je moral izkopati nov grob in to pot za Mrs. Frances Bučar, katera je umrla v soboto 31. julija zjutraj ob 3:45. — Pokojna Frances je bila rojena pri Novem mestu na Dolenjskem in je umrla v starosti okolu 60 let, od katerih je tukaj v La Salle preživela 35. Pogreb pokojne se je vršil v ponedeljek 2. avgusta iz Težak-Simkovec pogrebnega zavoda v slovensko cerkev sv. Roka. Pogreba se je udeležilo vse članstvo dr. sv. Ane št. 139, KSKJ. in članice podružnice št. 24, SŽZ., ki so ji izkazale sestersko ljubezen na zadnji poti. Sv. mašo in druge pogrebne obrede je opravil č. g. Father Leo. — Pokojna Frances je bila zelo verna žena in je pogosto prejemala sv. obhajilo. Zapušča moža in sina Johna. Moje sožalje obema, pokojni pa večni mir in pokoj.

Mr. in Mrs. Henry Krogulsky sta zelo vesela, ker ju je obiskala štorklja in ju obdarovala s sinkom, ki je bil dne 25. julija krščen, kjer je dobil ime Henry-Anton. — Mr. Rudy Peletič tudi precej pokoncu stopa in puši dolgo cigaro. Tudi k njemu je prišla na obisk štorklja in ga obdarovala s sinom. — Nadalje se je oglasila dolgokljunka tudi pri našem sopevcu Mr. in Mrs. Joe Peletiču in sicer 2. avgusta ter mu prinesla sinka, kateremu želim, da bi bil prav tako vnet pevec, kot sta oče in mati. — Vsem srečnim staršem moje iskrene častitke, novodošlim sinovom pa želim da bi se razvijali in postali krepka slovenska kri. — Mladi sinček Mr. in Mrs. W. Malitove družine je moral v bolnišnico na operacijo. Vsi želimo, da bi se mali Viljem kaj kmalu dobro pozdravel. — Pozdrav vsem bralcem tega lista.

Poročevalec

—o—

PODRUŽNICA ŠT. 20, SŽZ. VABI NA PIKNIK

Joliet, Ill.

Sedaj v tej letni sezoni, ko vročina pripeka dan za dnevom z veseljem pozdravimo nedeljo, dan odiha ter si poiščemo nekoliko prostora v senci, kjer si odpočijemo pod kakim košatim drevesom, od trudopolnega dela in skrbi, s katerim smo obremenjeni skozi ves teden. Da nam je pa ob nedeljah je bolj kratkočasno, so nam dosedaj prirejala razna moška društva pod okriljem Zveze Slov. Društev, piknike, ob kateri priliki so nam nudili tudi raznovrstne zabave.

Tudi me ženske in dekleta Slovenske Ženske Zveze, podr. št. 20, bomo priredile tako zabavo in sicer veliki piknik dne 8. aug. v Rival's Parku. Imele bomo vse polno zabav za stare in mlade. Pijača in jedača se vam bode servirala po vaši želji, godba bo svirala celo popoldne in zvečer. Za plesa željne bo preskrbljeno v pavilijonu v parku, kjer bo svirala več komadna orchestra, in zraven tega bo pa kontest med udovci in udovami. Program skozi celi dan bo res nekaj posebnega. Vstopnina bode prosta. Naj veljajo te vrstice ob enem tudi kot vabilo, za vse članice SŽZ. za prijatelje in znance v bližini in okolici, kakor tudi za članice v Chicago, So. Chicago, Aurora, Pullman in Bradley, da nas obiščete dne 8. aug.

Drugih novic danes ne bodem poročala na tem mestu, ker za to skrbita naša poročevalca iz Jolieta.

Vsem čitateljem in prijateljem tega lista, najlepši pozdrav, ter nasvidenje v Rival's Parku.

Za podružnico štev. 20, S.Ž.Z.

Josephine Erjavec

—o—

LIST ZA LISTOM PADA...

Cleveland, O

Vsa znamenja kažejo, da se bliža naš prvi pijonirski rod svojemu zatonu. List za listom pada; padajo pa pogosto, vse preveč pogosto. Prehitro se odpirajo grobovi in sprejemajo vase nam priljubljene in drage, ki nas zapuščajo. — Vedno se oglaša mrtvaški zvon, tako da so se naša ušesa že privadila. Več nas ne gane in nekaj vsakdanjega je postalo to mrtvaško zvonenje, a vendar je to tako važno in ob enem tako tožno, ker oni ki odhajajo, se nikoli več ne bodo vrnili med nas; šele sodnji dan jih bomo po zagotovilu naše sv. vere zopet videli pri poslednji sodbi.

Faro sv. Vida je prav v zadnjem času zadel težak udarec; trije pogrebi na en dan — v soboto 23. julija. Pokopali smo dve pijonirki in mladega vzornega moža Josepha Zavirška, katerega življenje nam ga kaže resničnega moža.

Najprej naj bo par vrstic o dveh materah, katerih je škoda da so odšle in katerih spomin ne sme preiti mimo nas kar tako preko noči. — V torek 20. julija je preminula pijonirka Agnes Lušin, p. d. Burcova mati, stara 69 let, od katerih je preživela v Ameriki 45. Doma je bila iz Prigorice pri Ribnici, rojena Mrhar. Doma zapušča še dva brata in sestro, tukaj pa soproga in sina. Bila je spoštovana in zaslužna žena. — Še isti večer se je izvedelo, da se je poslovila s tega sveta druga pijonirka in blaga žena Mrs. Marija Svete, rojena Počervina, v Jurki vasi, p. d. Svečarjeva, v starosti 66 let. Bila je dalje časa bolna in slabotna, toda kakor so naše pijonirske žene, se ni udala, dokler ji niso opešale zadnje moči. Svetova mati je bila skromna in tiha žena, skrbna gospodinja in dobra mati družini ter ljubeča soproga svojega moža Martina, ki je doma iz borovniške fare pri Vrhniki. V Ameriki je bivala 37 let in storila mnogo dobrega, zlasti kar se tiče vzgoje otrok. Poleg žalujočega soproga žalujejo za njo tri sinovi; Martin, Victor in William, hčer Mary, poročena Mrs. Frank Grdina, sestra Agnes Pečavar, več vnukov, v Chicago, Ill. pa več sorodnikov. Pripadala je k štirim društvom in imela velik pogreb, ki je bil eden izmed treh ki so se vršili v fari sv. Vida na en dan drug za drugim, kar je bilo prvič v zgodovini te fare; namreč, da bi se vršili trije pogrebi iz treh pijonirskih družin na en dan vsi s slovesnimi žalnimi petimi črnimi mašami s tremi duhovniki.

Tretji izmed teh pogrebov je bil pogreb mladeniča, ali bolje rečeno moža ki zasluži to ime po vseh okolnostih, Jos. Zavirška. Bil je sin pijonirske družine; bil je odvetnik, bil je mož, ki se je zrcalil in če bi ga ne bila smrt pokosila, kakor so sporočali o njem iz Phoenix, Arizona, bi bil kandidat za governerja v državi Arizona. Mož je bil, četudi je bil star šele 37 let in samski. Mož radi njegovega značaja in pravega verskega prepričanja, katerega je vse ljubilo in spoštovalo. Da je bil resničen katoliški mož, izpričujejo pisma, ki so jih pisali o njem duhovniki njegovim staršem v Cleveland. Pokojni je odpotoval v Arizono po nasvetu zdravnikov že leta 1925; zaradi bolezni na pljučih je bil namreč že obsojen na smrt in nikdo ni mislil, da bo še kedaj okreval. Toda korajžen mladenič kot je bil in veren, je upal, da bo okreval. Storil je vse, kar so mu zdravniki svetovali in bolezen je morala odnehati. Študiral je in bil aktiven; delal je in molil, kakor uči božja zapoved in napredoval je, da ga je vse občudovalo; napredoval je v telesnem zdravju, kakor tudi duhovno in versko. V vseh letih ni niti enkrat zamudil, da ne bi vsake nedelje prejel sv. obhajilo. Sam se je tako izrazil, da je to zanj moč in vztrajnost. Medtem, ko je bil vodja pri Kolumbovih vitezih in govorniški uradnik, je bil prav tako visoko cenjen pri "Elks", ki ni verska organi-

(Dalje na 3. strani)

Dogodki med Slovenci po Ameriki

Mr. Gornik v Chicagi

Chicago, Ill. — Obiskal nas je te dni Mr. Joseph Gornik, pomožni šerif iz Clevelanda, Ohio. Prišel je v Chicago še koncem zadnjega tedna ter prebil zadnji "week-end" v Chicagi med svojimi znanci in prijatelji. Nato se je podal na obisk še v Joliet, kjer si bo kot šerif, ki ga morejo take reči zanimati, ogledal državno jetnišnico v Jolietu, da bo vedel, kje imajo za razne "počitnikarje" boljše prostore ali v Illinoisu ali v Cuyahoga okraju v Ohio. — Hvala za obisk.

—

Na poti v domovino

Chicago, Ill. — Zadnji ponedeljek se je poslovil od nas č. g. p. Salezij Glavnik, OFM., dolgoletni profesor v semenišču oo. frančiškanov v Lemontu, je poklican za nedoločen čas v domovino. — Želimo mu srečno pot in če mogoče tudi skorajšnji povratek.

—

Nesreča na ulici

Cleveland, O. — Zadnjo soboto dne 31. julija se je vozil s kolesom po 61 cesti 15 letni John Rožič, pa je prišlo do nesreče, da ga je nekdo povozil s avtomobilom. Kljub poškodbam je še sam prišel domov. Domači so poklicali zdravnika, ki je velel ponesrečenca odpeljati v Glenville bolnišnico, kjer je v nedeljo popoldne izdihnil na posledicah hudih poškodb ki jih je dobil ko ga je povozil avto.

—

Kap

Milwaukee, Wis. — Kap je pred kratkim zadela tukajšnega gostilničarja Franka Praha, v starosti 49 let. Doma je bil iz Bučke na Dolenjskem in je živel v Ameriki 30 let. Zapušča ženo, pet sinov in hčer.

—

Kratke vesti iz Clevelanda

Cleveland, O. — Tukaj se je mudila na obisku pri Baragovi družini na 62 cesti vzhodno Mrs. Lahajnar iz West Virginije in njena hči, poročena Bradač iz Detroita. — V St. Luke's bolnišnico se je podala Mrs. M. Samsa s Price Ave. — V Glenville bolnišnico je pa bila odpeljana Mrs. Mary Omerza z Daniel Ave.

—

Nezgoda

Sheboygan, Wis. — V avtomobilski nezgodi, v kateri so bili prizadeti trije lastniki avtomobilov je dobil znatne poškodbe tudi rojak Cenko Runtas z Indiana Avenue.

—

Na operaciji

Chicago, Ill. — V bolnišnici sv. Antona se nahaja Mrs. Rose Rakovic z 1844 W. Cermak Rd., kjer je bila operirana za "rupture". Želimo ji skorajšnjega zdravja.

—

Nova dvorana

Maple Heights. — Tukaj so se rojaki zedinili in si začeli graditi svojo lastno slovensko dvorano.— Dolgo pričakovana želja je enkrat postala resnica.

—

Poroka

Milwaukee, Wis. — Preteklo soboto 31. julija sta si v tukajšnji slovenski cerkvi sv. Janeza Evangelista obljubila zakonsko zvestobo Mr. Luka Janžovnik in vdova Mary Dragan. — Obilo sreče.

—

Smrtna kosa

— V Chicago, Ill., je umrl Stanley Archull. Podlegel je srčni bolezni, star 27 let, rojen v La Salle, Ill. Pokopan je bil v Winona, Ill. — Zapušča ženo, starše Ignaca in Johano Archull, brata Bill in sestre Anna, Verne, Rose in Sophie.

TARZAN IN LEOPARDSKI LJUDJE (74)

(Metropolitan Newspaper Service) **Napisal: Edgar Rice Burroughs**

Dolgo je tako hodil Tarzan ob reki in skakal z drevesa na drevo, mala opica Nkima mu je pa vseskozi zvesto sledila. Slednjič je Tarzan vendar zagledal precej daleč na drugem bregu reke skrivnosten tempelj, v katerega ni smel nihče kot Leopardski ljudje in pa žrtve, katere so tam pripeljali divjaki.

Ko je Tarzan nekaj časa opazoval ta tempelj, je ugotovil, da je postavljen na malem otoku sredi reke in da nikakor drugače ne more do njega, kot s plavanjem Plavanje v tej reki pa ni bilo brez nevarnosti, kajti v njej je bilo veliko krokodilov in ravno pod Tarzanom se je pokazal eden prav velik . . .

. . . V tem je čoln v katerem se je peljal Walter že priplul k tempeljskemu obrežju in za njim so bili takoj tudi ostali čolni. Straža ki je bila vedno pripravljena, je pristopila in Walterja potegnila na suho. Bobolo, ki je tudi bil z njimi, je stopil s čolna in se napotil v tempelj pred Lulimija.

"Mar se je Jahla vrnil s svojimi vojaki in privedel s seboj belega velikana in njegove tovariše?" je vprašal Lulimi Bobola. Ko je Bobolo to zaslišal, je, že tudi spoznal trenutek, kako bi Jahlo očrnil pred Lulimijem in si tako priboril čast vojnega poveljnika, zato je začel Lulimiju ogorčeno govoriti:

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zedinjenih Državah Severne Amerike. **Sedež: Joliet, Ill.** Inkorp. v drž. Illinois 14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: **George Stonich**, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
1. podpredsednik: **Joseph Klepec**, 901 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: **Kathrine Bayuk**, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Glavni tajnik: **Frank J. Wedic**, 501 Lime St., Joliet, Ill.
Blagajnik: **John Petrič**, 1202 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: **Rev. Anzelm Murn**, So. Chicago, Ill.
Vrhovni zdravnik: **Dr. Martin J. Ivec**, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Jakob Strukel, Rout No. 1, Plainfield, Ill.
Joseph L. Drasler Jr., 925 Wadsworth ave., Waukegan, Ill.

POROTNI ODBOR:

Anton Štrukel, 1101 — 5th St., La Salle, Illinois.
Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg Station, E. Pittsburgh, Pa.
Mary Kremesec, 2323 So. Winchester Ave., Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

— — — — —

Do dne 1. januarja je D. S. D., izplačala svojim članom in članicam, ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin, ter bolniških podpor v znesku $155,757.00.

Zavaruje se lahko za $250.00, $500.00 in $1000.00.

V mladinski oddelek se otroci sprejemajo od rojstva pa do 16. leta in so lahko v tem oddelku do 18. leta.

Rojaki(inje)! Pristopite k Družbi sv. Družini!

CENTRALIZACIJA SIGURNA PODPORA. — D. S. D. 100% SOLVENTNA.

GLAVNIM ODBORNIKOM IN DELEGACIJI DESETE REDNE KONVENCIJE DRUŽBE SV. DRUŽINE NA ZNANJE.

Vsi, ki želite, da pripravljalni odbor preskrbi stanovanje in hrano ob času 10. redne konvencije D. S. D., se prosite, da to takoj sporočite tajniku tega odbora, sobr. John Denša, 2730 Arthington Street, Chicago, Ill. Navedite, želite samo stanovanje ali tudi hrano.

Sobratski pozdrav,

PRIPRAVLJALNI ODBOR.

* * *

Chicago, Ill.

Prihodnja seja pripravljalnega odbora desete redne konvencije DSD. se bo vršila v ponedeljek, 9. avgusta, v cerkveni dvorani, ob pol osmi uri zvečer. Zelo važno je, da se te seje udeležite vsi zastopniki obeh društev. Pa ne samo zastopniki, tudi posamezni člani in članice, ki ste pripravljeni sodelovati, ste vabljeni. Pridite vsi, da bo nam mogoče veliko koristnega ukreniti glede banketa in veselice v nedeljo, 29. avgusta.

Bratski pozdrav,

JOHN GOTTLIEB,
preds. pripravljalnega odbora.

—o—

IZ URADA DR. SV. DRUŽINE ŠT. 3, DSD.

La Salle, Ill.

Cenjeno članstvo je prošeno, da se vsi brez izjeme vdeleže redne mesečne seje v nedeljo 8. avgusta v navadnih šolskih prostorih. — Če vam je kaj za društvo in našo podporno organizacijo DSD, pridite na sejo, da se določi in pove delegatu ako ga pošljete na 10. konvencijo, kaj ima za storiti. Na predsednika se ne zanašati v tem letu, se ne ve, če bo sam šel ali ne, je še vprašanje. — Z bratskim pozdravom na vse članstvo.

Anton Strukel, preds.

—o—

PICNIC

Joliet, Ill.

The annual picnic held by the Holy Family Society, No. 1, D. S. D. (a member of the United Slovenian Societies of Joliet) reflects the progress of fraternalism of which the Slovenians play a major part in this locality.

It is at times like these that real friendships are made and bound together by our one common aim of fraternalism amongst our people the Slovenian people.

We the members of St. Bernards, No. 21 are giving this gathering our whole hearted support and hope to see all the Slovenians and their friends do like wise, so come on all you boosters of fun and happiness help make this affair a success.

Besides the feature attraction of which you have all heard, refreshments will be served. Untill we meet again at Gross Woods August 15. The location is a mile and a quarter north of the city limits on route 66 and two blocks west of route 66.

John Rolih Secy. No. 21

KONKORDAT

med Sveto Stolico in Kraljevino Jugoslavijo v imenu Presvete Trojice. Amen

(Dalje)

Cerkvene osebe in politika

Čl. VIII.

Sveta Stolica bo z ozirom na poroštva zakonodavstva, ki so ustanovljena z odredbami tega ce in svobodo katoliške Cerkve konkordata in ki varujejo pravi- v kraljevini Jugoslaviji, izdala odredbe, po katerih bo duhovnikom, ki se stalno ali začasno bavijo z dušnim pastirstvom, prepovedano pripadati, dokler traja njihova aktivna služba, političnim strankam in delovati v njihovo korist.

Z obvezo, pod katero so prej omenjeni duhovniki, pa se v ničemer ne omejuje poučevanje, ki ga morajo nuditi glede cerkvenega učeništva, bodisi na polju dogmatike, bodisi na polju moralke.

Jugoslovanska vlada bo glede politične delavnosti v strankah istočasno izdala enake odredbe z ozirom na nekatoliške veroizpovedi in obrede.

Čl. IX.

Sveta Stolica bo imela nuncija, akreditiranega pri Nj. Vel. kralju Jugoslavije in kralj Jugoslavije bo imel poslanika, akreditiranega pri Sv. Stolici.

Čl. X.

Nadškofje in škofje imajo na ozemlju svoje jurisdikcije oblast ustanavljati, izpreminjati, deliti župnije in tudi imenovati, prestavljati župnike in podeljevati cerkvene beneficije in službe, po kanonskem pravu.

Škof bo sporočil vladi v vednost ,ako bo izvedel kako izpremembo v mejah župnij; prav tako ji bo sporočil tudi imenovanje župnika, ko ga bo opravil.

Na mesto župnika ali na druga stalna mesta, ki dopuščajo vodstvo dušnega skrbstva na določenem ozemlju, se morejo imenovati samo duhovniki, jugoslovanski državljani; ako posebne okoliščine zahtevajo popustitev od tega pravila, se bo škof sporazumel z vlado.

V župnijah, ki pripadajo jezikovnim manjšinam, morajo župniki poleg jezika svojih vernikov znati tudi narodni jezik, da bi se ga mogli posluževati v dopisovanju s civilnimi in vojaškimi oblastmi.

Cerkev in narodne manjšine

Čl. XI.

Ravnanje s katoličani, ki prebivajo v kraljevini Jugoslaviji in ki pripadajo narodnim manjšinam, glede na rabo njihovega maternega jezika pri verskih obredih, v verskem pouku in v cerkvenih združenjih ne bo nič manj ugodno kakor ravnanje, ki ga na ozemlju tiste tuje države, ki odgovarja omenjenim manjšinam, odreja pravni in dejanski položaj državljanov jugoslovanskega porekla in jezika.

Ker je jugoslovanska vlada brez odlašanja sprejela to odredbo, ugodno za nejugoslovanske manjšine, izjavlja Sveta Stolica, da se bo v skladu z načeli, ki jih je v vprašanju rabe maternega jezika v dušnem pastirstvu, v verskem pouku in v življenju katoliških organizacij vedno branila, ob priliki sklepanja bodočih konkordatnih pogodb z drugimi državami zavzela, da se v nje vstavi enaka odredba v varstvo pravic jugoslovanskih manjšin.

Čl. XII.

Država priznava verskim redovom in kongregacijam, ki v kraljevini že obstojajo, pravno osebnost in njihovo versko in upravno organizacijo, kakor tudi pravico ustanavljati nove domove, proti obveščanju — iz pozornosti — državnih oblasti. Poleg tega jim država zagotavlja svobodno izvajanje njihove delavnosti v verskih obredih, v poučevanju, v dušnem pastirstvu, v strežbi bolnikom, v dobrodelnih ustanovah in katoliških organizacijah ali združenjih, kakor tudi svobodno in neposredno občevanje z hijerarhičnimi predstojniki.

Sveta Stolica bo poskrbela, da hiše cerkvenih redov in organizacij, ki so v Jugoslaviji, ne bodo spadale pod pokrajinske predstojnike, ki so nastanjeni v inozemstvu, razen izjem, ki bi se mogle dopustiti sporazumno z vlado. Pokrajinski predstojniki, prav tako tudi krajevni predstojniki, bodo jugoslovanski državljani.

Predstojniki, nastanjeni izven ozemlja Jugoslavije, imajo pravico, čeprav pripadajo kaki drugi narodnosti, obiskovati svoje domove, ki so v Jugoslaviji.

Novim ustanovam, kakor tudi redovom in kongregacijam, uvedenim iz inozemstva, se bo priznala pravna osebnost po določilih splošnega prava.

Cerkvene osebe pred državnimi oblastmi

Čl. XIII.

Civilne oblasti, ki po svoji pristojnosti vlože kazensko tožbo proti kakemu duhovniku ali redovniku, bodo o tem obvestile pristojno cerkveno oblast in jo seznanile z obtožbo in s postopkom uporabljenim proti cerkveni osebi, ki je postavljena pred sodišče. Ves čas postopka bodo sodne oblasti skrbele, da se varuje duhovniški značaj obdolženega, razen ako bi ga pristojna cerkvena oblast vrnila v laično stanje.

Ako bo duhovniška oseba, ki opravlja neko javno službo, s strani pristojne oblasti postavljena pred sodišče zaradi zločina ali prestopka, bo tudi njen cerkveni predstojnik uvedel proti njej odgovarjajoče kanonsko postopanje in jo za vmesni čas suspendiral od njenih funkcij, ako bodo to zahtevale težina primera in odredbe kanonskega prava. Poleg tega bo cerkveni predstojnik vselej, kadar se bodo zaključki kanonskega postopka krili z zaključki civilnega postopka, odstavil krivca.

Ako bi bilo obnašanje kakega cerkvenega uslužbenca takšno, da bi postalo nevarno za javni red, bodo civilne oblasti sporočile cerkveni oblasti osnove obtožbe in se na njo obrnile, da bi se tak uslužbenec izmenjal.

Kadar se cerkveni predstojnik v tem vprašanju ne zedini s civilnimi oblastmi, se bo primer predložil mešani komisiji, sestavljeni iz zastopnikov pravosodnega ministrstva in zastopnikov episkopata, ki se bo ravnala po pravilniku, izdelanem po medsebojnem sporazumu omenjenega ministrstva in jugoslovanskega episkopata.

Ako gre v prej razmotrivanem primeru za kakega škofa, bo vlada zadevo razčistila neposredno s Sveto Stolico.

Čl. XIV.

Država priznava pravno osebnost in sposobnost izvrševati vse pravice, ki od tod izvirajo, katoliški Cerkvi in njenim ustanovam, ki po kanonskem pravu uživajo tako osebnost. Omenjene ustanove bodo predstavljali njihovi zak. predstojniki.

Čl. XV.

Vse državne oblasti in avtonomne uprave bodo na zahtevo cerkv. oblasti izkazovale svojo upravno pomoč za izvršitev ukazov, odlokov in razsodb, izdanih s strani cerkvenih oblasti v skladu s tem konkordatom in v vseh primerih, v katerih so omenjene državne oblasti in avtonomne uprave dolžne izkazovati tako pomoč katerikoli drugi veroizpovedi.

Imovinske pravice Cerkve

Čl. XVI.

Katoliška Cerkev more po svojih ustanovah skladno čl. XIV.) svobodno pridobivati in imeti premično in nepremično imovino, namenjeno njenim potrebam in jo uprabljati.

Imovina katoliške Cerkve služi edino namenom Cerkve in se ne more pod nobenim izgovorom niti zapleniti niti uporabiti v kak drug namen, razen v primeru razlastitve iz razlogov splošne koristi; v tem primeru bo vlada v nadomestilo dala odškodnino, ki odgovarja vrednosti razlaščene cerkvene imovine.

Imovino izpraznjenih cerkvenih beneficijev bodo upravljale, po določilih kanonskega prava, cerkvene osebe, fizične ali pravne, katerim je začasno zaupana.

Imovina in ustanove katoliške Cerkve ostanejo last omenjene Cerkve tudi takrat, ako bi prebivalstvo, ki mu ta imovina in ustanove služijo, prestopilo v kako drugo vero.

Dohodki, ki jih prejemajo cerkvene osebe za svoja opravila, so glede zaplembe zaščiteni v isti meri kakor plače in nagrade državnih uradnikov.

Čl. XVII.

Cerkev krije svoje materijelne potrebe:

1. z dohodki njene lastne premične in nepremične imovine, ustanov, volil itd.;
2. s cerkvenimi taksami in pristojbinami;
3. z vplačili, ki jih more pristojna cerkvena oblast porazdeliti na cerkvene beneficije, za splošne namene, toda v korist škofij;
4. s prostovoljnimi darovi zasebnih ali pravnih oseb, občin, itd.;
5. s stalnimi državnimi podporami, kakor je določeno v čl. XVIII.;
6. z dokladami ali dopolnilnimi taksami v korist Cerkve v sorazmerju in na način, ki je priznan ostalim veroizpovedim, ako škofje spoznajo, da je primerno, da se tega poslužijo.

(Dalje prih.)

MARCONI NA MRTVAŠKEM ODRU

Truplo Marguisa Marconija, je le žalo v Rimu v prostorih Kraljeve Akademije, kjer ga je obiskalo na sto in sto tisoče ljudi iz vseh krajev.

ROBINSONOV NAMESTNIK

Slika kaže gavernerja Carl E. Bailey, katerega je centralni odbor demokratske stranke v Arkansasu nominiral za kandidata, ki naj v senatu namesti pokojnega senatorja Robinsona.

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo po dnevnem kurzu v vse dele sveta. — Prejemniki dobijo denar po pošti na dom brez vsakega odbitka. — Včeraj so bile naše cene:

V JUGOSLAVIJO:		V ITALIJO:		V DOLARJIH:		
Za:	Din:	Za:	Lir:	Pošljite:		Dol.:
$ 2.55	100	$ 6.50	100	$ 5.75	za	$ 5.00
$ 5.00	200	$ 12.25	200	$10.85	za	$10.00
$ 7.20	300	$ 30.00	500	$16.00	za	$15.00
$11.65	500	$ 57.00	1000	$21.00	za	$20.00
$23.00	1000	$112.50	2000	$41.25	za	$40.00
$45.00	2000	$167.50	3000	$51.50	za	$50.00

Pri večjih svotah še poseben popust. Za nujne slučaje pošiljamo tudi potom kabla. Pošiljatve naslavljajte na:

JOHN JERICH, 1849 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILL.

NE KAMENJAJTE!

P. Bernard Ambrožič

II.

Danes naj pride tu prvi del onega spisa o Cerkvi in njenih slabostih, kot je bilo zadnjič napovedano. Takole piše nemški duhovnik v knjigi: "Novi čas in stara vera":

Čim bolj smo veseli vsega božjega na naši Cerkvi, toliko bolj nas žali vsaka človeška slabost, ki jo vidimo na njenih predstavnikih in zastopnikih. Pri tem pa seveda ne smemo pozabiti, da tiči človeška slabost tudi v nas samih in stopa na dan na vseh koncih in krajih. Ko smo torej odkriti v presojanju cerkvenih zadev, ne pozabimo biti tudi ponižni in odkritosrčni do samih sebe, da ne bomo prezrli napak zgodovine, naših lastnih napak in vsega sedanjega časa.

"Kdor je brez greha, naj prvi vrže kamen nanjo!" Te besede je izrekel božji Zveličar in se mu štejejo v veliko zasluženje. Toda čeprav veljajo za vse, ne samo za ono evangeljsko zakonolomnico, jih vendar svet noče obračati na cerkvene osebe, kadar ena ali druga kaj napačnega naredi. Kdo ve, na kak način so ti nesrečniki prišli do svojih krivih potov, do svojega greha? Kdo pozna vse podedovane slabosti, ki so se v njih nakopičile od roda do roda? Kdo ve za vse tiste okoliščine, ki so v srcih pohujšljivcev razrahljale tla za vse hudo, ki so ga storili? Kdo more reči o sebi, kaj bi sam vse naredil, ako bi prišel v enake okoliščine?

Kadar jaz slišim zgodbe o slabih duhovnikih in podobne reči, si vselej mislim: Sam Bog ve, kako je moral ta človek tako zagaziti? Bog ve, kakšne notranje in zunanje skušnjave so bile nad njim? Kdo ve, koliko je od takrat do danes že sam pretrpel zavoljo svojih slabih korakov, kdo ve, kako težko mu je danes pri srcu, kadar sam misli nazaj na one čase . . . Na koncu konca ni nič drugega ko nesrečna stvar, ki ne moremo drugega storiti z njo ko priporočati jo božjemu usmiljenju.

Naj bo kakor hoče, ne bom izrekel nad njim zadnje besede obsodbe, rajši bom po svoje pomagal, da mu postane njegov padec pobuda za izpreobrnenje in posvečenje. Saj pozna zgodovina veliko število sijajnih spokornikov, ki so spoznali, da jim je greh postal vrvica, po kateri je milost božja našla pot v njihova srca. Saj je bila rešitev še celo za razbojnika ob križu Kristusovem.

In nadaljnja moja misel je: Bog me obvaruj pred enakimi neumnostmi. Bog daj, da jaz sam kdaj ne padem v take skušnjave! Saj sem neprestano v velikih nevarnostih, če mi on ne pomaga.

Kadar je greh očiten in neprikrit, je seveda treba obsoditi, toda ne tako, da bi bilo potem vse obsojeno. Če se je eden pregrešil, s tem še davno ni rečeno, da je grešen ves stan, da je vsa Cerkev zdaj zanič. Saj že tako ali tako ljudje stokrat hitreje opazijo za kakšen škandal, ki se je dogodil, kako ti govore o njem pri vseh barah od konca do kraja mesta. Kako malo se pa govori v javnosti o kakih zares dobrih stvareh in ljudeh, ki na tihem in na skrivnem narede neizmerno veliko dobrega!

V bližini mojega domovanja se je pred nekaj časom izpozabil duhovnik in škandal je prišel na dan. V par urah so vedeli o njem na vseh sejmih in fantje so si pripovedovali o njem na kegljiščih. Prav blizu tam je pa živel svetniško življenje častitljiv starček župnik, ki smo ga spoštovali kot duhovnega očeta vsi, ki smo ga poznali. Štirideset let je živel in delal za svojo majhno župnijo, živel sam zase nad vse skromno, pa kljub temu ni zapustil po smrti toliko, da bi se mu postavil primeren nagrobni spomenik. Tak je bil ta mož, toda med ljudmi si komaj kdaj slišal njegovo ime. Mislimo si, da bi se mu kdaj pripetil škandal. Oho, kako brž bi postal znan po celi deželi . . .

Zakaj se dela taka razlika med ljudmi, zakaj ljudje toliko vedo o grešnih duhovnikih, o dobrih in gorečih pa tako malo? Pravijo: duhovnik je duhovnik, njegov zgled več pomeni, več zaleže. Resnica, toda če ima duhovnikov zgled odločiti, zakaj pa ne odločuje zgled dobrih in poštenih duhovnikov? Zakaj ne zgled tistih, ki so živeli in žive kot svetniki? Če je duhovnik tako važna in odločilna osebnost, zakaj pa svet pozna samo slabe duhovnike, dobrih pa ne? Ali ni Cerkev vzgojila že tisoče in tisoče svetnikov v vseh stanovih in poklicih? Ali ne žive tudi danes pri nas in po vsem svetu cerkvene osebe obojega spola, tako neoporečne in tako čednostne, da ti mora spričo njih vsaka očitajoča beseda že v grlu zamreti?

(Tu se nehote vriva misel, kako delajo tudi naši tukajšnji nasprotniki. Kakšen škandal tega ali onega znanega duhovnika bodo razmazali na dolgo in široko, o naših Baragih in Pircih in Buhih in ducatih drugih pa molče kot bi ničesar o njih ne vedeli . . . ali pa celo njim podtikajo sebične namene.) (Dalje prih.)

IZ SLOV NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani.)

zacija. Pri obravnavah na sodniji je vedno zmagoval za svoje klijente. Bil je mož za pravico in tako mu je bilo mogoče zmagovati.— Po sporočilu onih, ki so se od tukaj udeležili pogreba tam, so ob veliki udeležbi in spoštovanjem spremili njegovo truplo v sprevodu na postajo, kot najbolj zaslženega moža. — Njegovo truplo je bilo namreč poslano v Cleveland.

Družina Frank in Mary Zaviršek, poznana kot prva družina slovenske naselbine in družina, ki se je prva začela baviti z doma narejenimi posušenimi plečeti in klobasami, (to mimo grede omenjeno), žaluje za sinom, ki je bil edini in na tako visoki časti in slovesu. Bil je staršem največja tolažba in upanje narodu, kateremu je delal čast s svojo značajnostjo. Bil je mož, kakoršnih je malo. Bil je ponosen sin slovenskega naroda. Z njim sva si ob gotovih časih zmenjala dopisnico. — On ni bil samo odličen odvetnik in zaslužen, bil je tudi priprost in ljubezniv. Njegovo ime, Joseph Zaviršek, je vredno da živi med nami, kot ime vzglednega in značajnega moža. — Eden več je po številu velikih, četudi mladih mož, zapisan na dobro ime našega slovenskega naroda.

A. Grdina, njegov prijatelj

—o—

POPRAVEK

V 141 številki Amerikanskega Slovenca z dnem 23. julija so bili objavljeni darovi za pogorelo cerkev v Hinjah, katere je nabral Mr. John Papež v Oregon City, Oregon. Tam je bilo objavljeno, da je Mr. John Herbst daroval $5.00, kar ne odgovarja resnici. Svoto $5.00 je daroval George Herbst. Toliko v blagohoten popravek. —

Pom. ured.

DR. J. E. URSICH
ZDRAVNIK IN KIRURG
2000 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.
Uradne ure: 1—3 popoldne in 7—8 zvečer izvzemši ob sredah.
Rezidenčni telefon: La Grange 3966
Uradni telefon: Canal 4918
PO DNEVI NA RAZPOLAGO CELI DAN V URADU.

"Dušica"

ROMAN

Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

"Moj brat Armand tvega in žrtvuje življenje za Francijo", je odvrnila ponosno. "Jaz ne morem ničesar storiti — tukaj na Angleškem."

"Da, vi, prav vi —!" je vneto poudarjal in njegov suhi, lisičji obraz je postal resnoben in dostojanstven. "Tukaj na Angleškem nam morete pomagati samo vi —. Poslušajte! — Republikanska vlada me je poslala semkaj, kot svojega pooblaščenega predstavnika. Jutri bom predložil poverilna pisma angleškemu zunanjemu ministru. Ena mojih dolžnosti, ki jih naj tukaj opravim, je tudi ta, da razkrinkam ligo "Dušice", ki je trajna, grozeča nevarnost za republiko, ker se je zavezala, da pomaga našim plemenitašem — izdajalcem in sovražnikom domovine — uiti pravični kazni. Saj veste, vi prav tako dobro kakor jaz, da ti begunci tukaj na Angleške ščuvajo javno mnenje zoper mlado republiko, — radevolje bi se pridružili vsakemu sovražniku, ki bi se drznil napasti Francijo. Zadnje mesece se je izredno veliko veliko število teh ljudi izmuznilo na Angleško. Eni so bili samo politično osumljeni, drugi pa že obsojeni na smrt. Njihov pobeg je v vsakem slučaju zasnovala in izvedla družba mladih Angležev in tem poveljuje mož, čigar možgani so prav satansko iznajdljivi kakor je njegovo ime skrivnostno in nedolžno.

Vse smo poskušali, da bi ga našli, vohune smo imeli razpostavljene vsepovsod. Zaman —. Nismo ga dobili. Celo četo pomočnikov ima, on pa je njihova glava, pod tistim bedastim imenom se skriva ter mirno in premišljeno deluje v pogin Francije. — In to glavo hočem udariti, pobiti, uničiti, in vi mi morate pri tem pomagati. Njegove pomočnike bomo izlahka polovili sami. Angleški plemenitaš je, ena prvih osebnosti v visoki angleški družbi, — o tem ni dvoma. Najdite tega človeka zame", je silil, "najdite ga za Francijo!"

Tiho je poslušala Margareta Chauvelinove strastne besede, ni se genila, komaj da je dihala.

Kolikokrat je že čula o njem, kolikokrat sanjala v svoji romantični, živahni domišljiji o neznanem, skrivnostnem junaku, ki je o njem govorila vsa Angleška in se ga bala vsa Francija, ki je z nezaslišanim junaštvom, z nedosežno zvitostjo in prekanjenostjo rešil že sto in sto ljudi strašne, neusmiljene usoda.

Republikanka je bila po prepričanju, ni marala za ošabne francoske plemenitaše, pa bila je svobodoljubna v pravem, plemenitem pomenu besede in je sovražila kruta in krvava sredstva, ki je z njimi mlada republika hotela udejstviti svoja načela. Vsa njena duša se je v grozi odvračala od strahotnih prizorov, ki so se odigravali dan na dan v Parizu, tembolj, ker se je bala, da postane tudi njen brat, ki je bil z njo vred zmeren republikanec, kedaj žrtev krvoločnih republikancev.

In kadarkoli je čula o junaških, mladih Angležih, ki so iz gole ljubezni do bližnjega reševali žene in otroke, starce in mladeniče iz žrela strašne smrti, takrat so ji lica žarela od veselja in ponosa in vse njeno srce, vsa njena duša je plamtela za plemenitega, skrivnostnega zapovednika drzne lige, ki je tvegal življenje iz ljubezni do človeštva —.

In ko je Chauvelin govoril o njem, so se ji porosile oči, prsi so se ji burno dvigale, ni več čula šumnega veselja, ki je donelo iz gostilne, ni več čula soproga in njegovega bebastega, brezdušnega smejanja — njene misli, njeno srce je iskalo plemenitega, ljubljenega junaka. Ah, to je bil mož, ki bi ga ljubila, vse na njem je mamilo njeno romantično domišljijo: njegova osebnost, njegova telesna moč, njegova bistroumna iznajdljivost, njegov pogum, njegova požrtvovalnost, zvestoba njegovih tovarišev — in predvsem pa tajinstvenost, ki ga je obdajala s čarom romantične slave —.

"Najdite ga za Francijo, državljanka!"

Chauvelinov šepet jo je zbudil iz njenih prelepih sanj. Skrivnostni junak njene domišljije je izginil, — v gostilni, komaj deset korakov od nje, je pil in se smejal, trapasto in brezdušno, mož, ki mu je obljubila zvestobo in ljubezen —.

"Bežite, bežite —!" je pravila s ponarejeno šaljivostjo. "Mož, vi ste čudni —! Kje naj iščem tega človeka?"

"Vstop imate v vse hiše, v vse družbe!" je šepetal vsiljivo. "Gospa Margareta Blakeney je prva dama angleške družbe, so mi pravili —. Vse vidite, vse slišite."

"Počasi, prijatelj!" ga je zavrnila, se vzravnala ponosno in z lahno prezirnostjo gledala na suhljato, nizko postavo pred seboj. "Počasi! Ne pozabite, da stoji šest čevljev visoka osebnost gospoda Percyja Blakeney in dolga vrsta njegovih častitih prednikov med gospo Margareto Blakeney in med — dejanjem, ki ga zahtevate od mene —!"

"Iz ljubezni do Francije, državljanka!" je silil resnobno.

"Ne govorite neumnosti, mož! Če bi tudi zvedela, kdo je "Dušica", mu ne morete ničesar, ker je — Anglež!"

"To bi se že naredilo!" se je suho in hripavo nasmejal Chauvelin. "Za vsak slučaj bi ga najprvo poslali pod guillotino, da se mu nekoliko ohladi njegova prevroča kri. Če bi se nato oglasila angleška zunanja diplomacija, pa bi se opravičili, ponižno opravičili pri angleški vladi in bi po potrebi dali tudi zadoščenje in odškodnino prizadeti rodbini —."

"Kar zahtevate od mene, je strašno, — je odurno!" je dejala in odstopila par korakov, kot bi bil strupena kača. "Kdorkoli je ta mož, pogumen, srčen človek je, plemenit — in nikdar, čujte, nikdar bi ne ponudila roke k takemu — izdajstvu —!"

"Torej vam je ljubše, da vas žali in sramoti vsak francoski plemenitaš, ki pride sem čez vodo?"

Dobro je pomeril Chauvelin svojo strupeno puščico. Margareta je pobledela, pa ugriznila se je v ustnice, da mu ne bi izdala, kako živo jo je zadel.

"To je povsem drugo vprašanje!" je odvrnila končno, ko je obvladala valovanje užaljenega samoljublja. "Branila se bom, če me bo še kateri teh ljudi hotel žaliti. Odklanjam pa take umazane posle, pa najsi bi bili za vas ali pa za Francijo. Dovolj imate drugih sredstev na razpolago za take namene, te porabite, mene pa pustite, prijatelj Chauvelin!"

(Dalje prihodnjič)

NOV NAPREDEK V LETALSTVU

Chicago, Ill. — Aeroplanski inženirji štirih največjih letalskih družb v Ameriki so imeli v tukajšnjem mestu pretekli ponedeljek svoje zborovanje, na katerem se je objavilo, da se je končno našla iznajdba, po kateri so piloti hrepeneli že dolga leta, namreč, sredstvo, s katerim se bo omogočilo takozvano "slepo letanje", Kjer je upeljana ta nova iznajdba, je pilotu mogoče popolnoma varno letanje tudi skozi gosto meglo ali snežene viharje, kar je bilo doslej glavni povod večjim aeroplanskim nesrečam. Aeroplan bo lahko varno pristal tudi v najbolj gosti megli. Ta iznajdba obstoji iz posebnih aparatov, instaliranih na letališčih, in drugih aparatov v aeroplanu. Aparati na letališčih oddajajo električne žarke, kateri delujejo na aparat v letalu in ta nasprotno vodi letalo na pravo mesto na letališču. Predno pa bodo vsa letališča in vsi aeroplani opremljeni s temi aparati, bo vzelo še nekaj časa, in inženirji domnevajo, da ne bodo prišli v splošno uporabo pred koncem leta 1938.

—o—

Oglasi v Amerikanskem Slovencu imajo vedno uspeh.

POMAGAJ! DELAJ! ZIDAJ!

To je geslo akcije za novi list-mesečnik

Še nikdar ni bila potreba za jačenje in širjenje katoliškega tiska med ljudmi, kakor je v sedanjih časih. Še nikdar niso nasprotniki bruhali iz sebe toliko napadov in udarov proti krščanstvu in njega nazorom, kakor v sedanji dobi. Protiverska fronta je aktivna noč in dan in neprestano preži, kje bomo popustili katoličani, da udre v naše vrste in da osvoji ljudska srca in v njih uniči ljubezen do Boga in vsega kar je katoliškega. Zato moramo biti katoličani neprestano na straži. Naš najboljši stražar je naš lastni katoliški tisk, kolikor ga imamo. Potrebujemo pa še močnejši tisk. Obenem pa list, ki naj skuša zbrati in ohraniti našemu narodu v spomin zgodovino slovenskih pijonirjev v Ameriki in zgodovino slovenskega naroda vobče v tej zemlji. Vse to tvori potrebo, da katoliški Slovenci pokličemo v življenje še en list — mesečnik, kateri naj bo posvečen namenu, ki smo ga zgoraj navedli. Iz tega razloga je razpisana posebna kampanja za ustanovitev novega lista mesečnika. Ustanovnina je $3.00 in enoletna naročnina pa $2.00. Skupaj $5.00.

K ustanovnini se posebno vabi vsa slovenska katoliška društva, da pristopijo in postanejo člani ustanovniki novega lista. Vzemite pri vseh katoliških društvih na Vaši prvi seji to stvar na znanje in v pretres.

Vabi se tudi vse slovenske družine in vse posameznike, da pristopijo k tej akciji in postanejo ustanovniki in naročniki novega lista.

Za prijavo k tej akciji se poslužite kar spodaj navedenega kupona, katerega izpolnite in pošljite na Upravo "Amer. Slovenca." — Storite pa to čimpreje. Kampanja za ustanovitev novega lista mesečnika se zaključi z DNEM 1 OKTOBRA 1937. Za slučaj, da se z listom ne prične, dobi vsak, vsak cent, ki ga prispeva v ta namen povrnjen nazaj.

Ne odlašajte, ampak še danes izpolnite spodnji kupon in se prijavite kot ustanovnik in naročnik predlaganega novega lista — mesečnika.

KUPON

UPRAVA "AMER. SLOVENCA",
1849 West Cermak Rd., Chicago, Ill.

Cenjeni: — S tem vam pošiljam svoto $....., s katero se prijavljam kot ustanovnik ali naročnik novega lista — mesečnika, zakar prosim, da mi pošljete tozadevno potrdilo. To pošiljam s tem pridržkom, da ako list ne začne izhajati, da mi to poslano svoto vrnete. Ko list začne izhajati, mi ga pošiljajte na sledeči spodnji naslov:

Ime .....

Naslov .....

Mesto..... Država.....

Učbenik Angleškega jezika

Vsebuje SLOVNICO in kratek SLOVAR.

Zelo praktična knjiga. Žepne oblike.

TA NOVI SLOVAR

ima posebno poglavlje o ameriški angleščini. Slovar je priredil in sestavil znani profesor J. Mulaček, ki je bival več let v Ameriki. — Knjiga ima 295 strani.

CENA:

Trdovezan v platno.... $1.50

Broširan mehko $1.25

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Iveri.

Avstrijska vlada je prepovedala vojnim veteranom parado. Preveč so škilili čez mejo in vzdihovali po Hitleru. Najboljši avstrijski patrioti so koroški Slovenci, pa jih pitajo z iredentisti. Domovinska fronta je umetno narejena, pod kožo je vse po starem.

*

Amerikanska brigada v Madridu se je baje z velikim elanom zagnala na nacionaliste. Koliko je dosegla, ne vem. Komunizem je vera, če druge ni. V zadnji vojski so bili čisto drugi amerikanski vojaki. Tudi tam so naskočili z nepopisnim elanom, ker še niso poznali strojnic. Te so jih kosile, da nič kaj. Iz ust nemškega časnika sem slišal, da je bilo Nemcem žal junaških fantov. Pozneje so postali bolj oprezni. Ena strojnica, če ima municije dosti, pokosi lahko cele regimente.

*

Mi imamo "short stories". Vrlo dobra roba včasih, dosti pleha pa tudi. Tudi Slovenci v starem kraju jih poznajo. Enako na obe strani. Nič na tem, ampak duhovnikom neprijazni pisatelji skoroda ne morejo izhajati brez kakega — fajmoštra. Dovtipov med njimi res ne manjka, nasprotni pisatelj sicer grdo gleda farje, tu pa le odpade kaka para, ker fajmošter vleče, dasi je drugače storija bolj liberna.

*

Angleži so hudo za Madrid. Morda radi demokracije? Hm? Na svojo so zelo ponosni, dasi je vzelo stoletja preden so postali z njo malo bolj liberalni, ako so bili lastni podložniki katoliške vere. Ljubezen za Madrid se imenuje — ruda.

*

Blum je že preden je postal predsednik vlade napisal neko knjigo o zakonu in pred zakonom. Zdaj je bila prestavljena tudi v angleščino. Plitva roba. Nekdo pravi, da ne bo za amerikansko mentaliteto, ampak Francozi so pač plitvi. Mogoče. Fakt je, da so najbolj plitvi glede moralnih zahtev — Judje, in sicer za druge, sami zase so precej oprezni. Blum ne more iz kože.

—o—

Širite in priporočajte list 'Amerikanski Slovenec"!

ZAHVALA

Chicago, Ill.

V prijetno dolžnost si štejeva, da izrečeva iskreno zahvalo vsem tistim dragim prijateljem in prijateljicam, ki so se naju na tako nepričakovan način spomnili ob priliki 25 letnice najine poroke. Ta dogodek sva obhajala v mesecu juniju in nameravala sva ga praznovati samo v domačem krogu, ne da bi javnost izvedela zanj. Pri tem pa sva se temeljito uračunala. Zadeva namreč ni ušla pozornemu spominu nekaterih naših znancev in tako sva doživela pravo resnično presenečenje, ko so nama od raznih strani pričela dohajati voščila, darila in cvetlice. Res kaj malo sva pričakovala, da bi naju imeli naši dobri prijatelji v takem spominu.

Ko sva celo stvar že skoraj pozabila, pa naju je čakalo še eno in še večje presenečenje. V soboto, 24. julija, zvečer, sva, nič sluteča, sedela s svojo družino doma, ko ti začno prihajati skozi sprednja vrata v trgovino možje, znanci iz soseščine. Nabralo se jih je že precejšnje število in tedaj pa se odpro še zadnja vrata in v hišo se vsuje število žensk. Začudena sva gledala, kak pomen naj ima vsa ta stvar, kajti, kakor rečeno, sva na 25 letnico že skoraj pozabila. Kaj hitro pa sva se zavedla celega položaja, ko nama zabuči na uho gromovit "Surprise", da sva se kar stresla, in so nama pričeli navzoči izrekati svoje čestitke. Še danes ne veva natančno, kaj je potem sledilo, kajti nepričakovani dogodek naju je tako zmedel, da sva skoraj ves spomin izgubila. Povabili so naju nato v cerkv. dvorano, kjer so pripravili "party", toda moji ženi so živci tako odpovedali, da se ji ni bilo mogoče odzvati; naj prijatelji tega ne zamerijo.

V dvorani je bila pripravljena prava ohcet z obilico vsakovrstnih okrepčil, ki so jih pripravile izvrstne kuharice, naše domače ženske. Poleg tega pa sva bila deležna tudi lepih daril, za katera so prijatelji prispevali. Vsa stvar je bila res nekaj takega, da nama ne bo šlo celo življenje iz spomina.

Preslabe so najine besede, da bi mogla izreči dragim prijateljem in prijateljicam tako zahvalo, kakor jo čutiva. Iskrena hvala vsem, ki so celo stvar zamislili in jo tako mojstersko izpeljali. Hvala lepa vam, ki ste prispevali k tako lepim darilom. Dalje se zahvaljujeva požrtvovalnim ženskam, ki ste pripravile tako okusna jedila, in enako lepa hvala vsem, ki ste naju tako presenetili in ki ste se udeležili prireditve v dvorani ter za lepe, ginljive govore, zlasti našemu č. g. župniku, Fathru Aleksandru. Še največja hvala pa vam vsem skupaj za izraze vašega iskrenega prijateljstva, ki ste nam ga izkazali ob tej priliki in ki nama bo ostalo za vedno v prijetnem spominu. Oprostite, da ne bova navajala nobenih imen, ker bi se lahko katero izpustilo, kar bi nama bilo zelo neljubo.

Verjemite nama, dragi prijatelji in prijateljice, da nama bo dogodek ostal v prijetnem in globokem spominu za vedno, in pripravljena sva, odzvati se ob enaki priliki, da se še komu drugemu pripravi tako nepričakovano veselje. Vama hvaležna

Mr. in Mrs. John Terselich, z družino (Ogl.)

Tiskarna Amerikanski Slovenec

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Najboljše pivo

bote pili na partijah, društvenih veselicah, piknikih, če naročite "MONARCH" pivo od

JOHNA

KOCHEVARJA

West Side Distributor of
MONARCH BEER
2215 W. 23rd Street
CHICAGO, ILL.
Telefon Canal 6177

ROJAKI SLOVENCI!

Kadar želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lastnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh naselbinah države Illinois. Cene zmerne, delo jamčeno, postrežba solidna. Se priporočam!

Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na podpisanega za vsa pojasnila in za cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar
SLOVENSKI KAMNOSEK
1013 North Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Telefon 2-4787